

IZHAJA VSAKI DAN.
 ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
 Posamične številke se prodajajo po 3 avd., (6 stotink)
 mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 *Oglaš se računajo na milimetre v širokosti ene
 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglaš po 8 stot. mili-
 meter, osmrtnice, zahvale, poslašice, oglaš denarnih zavodov
 po 20 st. mmi. Za oglaš v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglaš po 3 stot. beseda, najmanj pa
 40 stot. — Oglaš sprejema „Inseratni oddelek uprave
 Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za
 naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 3-60
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
 pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista
 UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilniški račun št. 841-652.
 Telefon števil. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Kranjski, moravski in predarelski deželni zbori sklicani.

DUNAJ 23. V jutrišnji „Wiener Zeit-
 tung“ bo priobčen cesarski patent, s katerim
 se na 27. t. m. sklicujejo deželni zbori, kranj-
 ski, moravski in predarelski.

Novoizvoljeni deželni zbor kranjski bo
 sklican, ker se namerava takoj po konstitui-
 ranju deželnega zbora izvoliti ustavni odsek,
 ki naj bi proučeval reformo deželnega volilnega
 reda.

Moravski in predarelski deželni zbor,
 bosta imela podaljšati proračunski provizorij,
 ki poteče koncem meseca marca. Razun
 tega imata rešiti tudi še nekatere druge
 stvari, ako bo za to dovolj časa na razpo-
 lago.

DUNAJ 23. Kakor je zvedel c. kr. ko-
 resp. biro, je državni in deželni poslanec dvorni
 svetnik v. p., Fran Šuklje imenovan glavarjem
 za vojvodino Kranjsko. Šuklje je bil rojen
 leta 1849 v Ljubljani ter je po vseučilišnih
 studijah postal gimnazijski profesor. Leta 1893
 je bil imenovan predstojnikom glavnega rav-
 nateljstva zaloge šolskih knjig, a leta 1902 je
 bil upokojen. O tej priliki je dobil viteški
 križec Leopoldovega reda. Pored svojega po-
 klica je bil Šuklje zelo delaven in javnem ži-
 vljenju. Od leta 1885 do 1895 je bil član kranj-
 skoga deželnega zbora. Je dolgo let je pri-
 padel tudi poslanski zbornici. Leta 1866 je
 bil Šuklje v vojni na Češkem, kjer je bil
 težko ranjen.

Njegovim namestnikom je imenovan vele-
 posestnik baron Zvihtenberg, ki je na tem
 mestu že od leta 1897.

Jubilej i sprovod.

DUNAJ 23. Dunajske obrtne zadruge so
 imele včeraj shod, ki je odposlal cesarju br-
 zojavno zahvalo za to, ker je dovolil slavnostni
 spreved.

Proti uvozu zaklane živine.

DUNAJ 23. Shod odposlancev nižeav-
 strijskega deželnega agrarnega sveta izjavil
 se je proti vsakemu uvozu zaklane živine, ka-
 kor je to določeno v trgovinski pogodbi med
 Srbijo in Austroogrsko.

Dva ministra v Trstu.

DUNAJ 23. „Montags-Revue“ poroča,
 da se ministra Derschatta in Fiedler podasta
 v Trst še le prihodnji teden.

Cesarjevo zdravlje.

DUNAJ 23. Tudi danes ponoči je ce-
 sar zelo dobro spal. Kašelj je skoro ponehal,
 katar izginja, temperatura je normalna.

Dar nemškemu „Schulvereinu“.

DUNAJ 23. „Deutschrat. Koresp.“ po-
 roča: Šlezijški veleposestnik Rohman je daro-
 val nemškemu „Schulvereinu“ 300.000 kron,
 pod pogojem, da se ta denar porabi v vzgojni
 Šleziji.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 23. Danes se v vseh občinskih
 okrajih vršijo občinske volitve 3. volilnega
 razreda in v enem 2. volilnega razreda.

DUNAJ 23. Na današnjih občinskih vo-
 litvah v tretjem volilnem razredu so bili v
 vseh okrajih izvoljeni krščansko-socialni kan-
 didati.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 23. Zbornica je nada-
 ljevala debato o reviziji poslovnika. Govorilo
 je več govornikov narodnosti in neodvisne
 leve, nakar je bila seja prekinjena. Prihod-
 nja seja jutri.

Na jutrišnji seji bo brčkone govoril še

posl. Molnar, ki ima do tega pravico kakor
 predlagatelj, nakar se bo vršilo glasovanje o
 prehodu v specialno debato.

Zbližanje med Nemci in Francozi.

BEROLIN 23. Včeraj se je konečno
 sestavil nemško francoski zblíževalni odbor.
 Odbor hoče uvesti med obema narodoma ožje
 stike na kulturnem polju, izlasti z zame-
 njavo predavanj uglednih oseb, s sestanki in
 študijskimi potovanji.

Nemiri na Haiti.

PORT-AU-PRINCE, 23. General Fir-
 min in drugi revolucionarji, ki so pribežali
 v francoski konzulat, so se včeraj ukrcali na
 francoski križar, ki je odil v St. Thomas.

Iz Portugalske.

LIZBONA, 23. Več tukajšnjih listov trdi,
 da se je Franko povrnil semkaj in da je vlada
 izdala potrebne odredbe za njegovo varstvo.

LIZBONA, 23. Poročilo madridskega lista
 „El Mundo“ o stanju rane na kraljevi roki
 se dementuje.

MADRID, 23. List „El Mundo“ javlja:
 Osebe, ki prihajajo iz Lizbone, poročajo, da
 se je rana, ki jo je kralj Manuel zadobil po-
 vodom atentata, tako shujšala, da zdravniki
 svetujejo, naj bi se roko odrezalo. Kralj in
 kraljica mati so proti amputaciji, toda zdrav-
 niki so mnenja, da je absolutno potrebno, da
 se roka odreže.

Kitajci proti Japoncem.

PEKING, 23. (Petr. brz. sg.) V južni
 Kitajski so izbruhili veliki nemiri ker je bil
 japonski parnik Katsumaru izpuščen na svobodo.
 Več tisoč broječa množica je zahtevala, da se
 odpusti iz službe Kontonskega guvernerja.
 Prebivalstvo bojkotira japonsko blago. Japon-
 ski trgovci zapuščajo Kanton v vsej naglici.
**Japonski parnik se potopil. Par sto
 ljudi utonilo.**

NEW-JORK, 23. Glasom brzozavne po-
 ročila iz Tokija, sta danes blizu Hokodate
 trčila skupaj dva parnika. Parnik „Matsuma-
 ru“ se je pogreznil. Kapitan, 43 mož posadke
 in večina od 244 potnikov so utonili.

Dve oseli aretovani radi atentata na argentinskega predsednika.

MADRID, 23. Kakor poročajo listi, je
 bil na parniku, došlem iz Buenos Ayresa, are-
 tiran nek mož, o katerem se zdi, da se je
 udeležil zadnjega atentata na argentinskega
 predsednika. Na nekem drugem parniku je
 bila aretirana tudi neka oseba, ki je tudi na
 sumu da se je udeležila omenjenega atentata.

Učne stolice za novinarje.

BEROLIN, 23. „Voss. Zeitung“ poroča,
 da namerava pruski naučni minister v krat-
 kem ustanoviti na pruskih vseučiliščih izredne
 stolice za novinarje.

Deset oseb utonilo na jezeru.

LUBEK, 23. Včeraj se je na Ratzen-
 burškem jezeru potopil parnik na motor. Od
 14 oseb, ki so bile na parniku, so se zamo-
 gle rešiti le štiri.

Turško odposlanstvo pozdravi cesarja Viljema.

CARIGRAD, 23. Kakor javljajo na porti,
 odpotuje teh dni odposlanstvo, ki pozdravi
 cesarja Viljema. V odposlanstvu bodo Efka-
 minister Turkan paša, divizijski general Rahmi
 paša, ki biva že v Janini, nadalje dva krilna
 pobočnika sultanova in eskadrona kavalrije.
 Odposlanstvo se poda na obrežje Epira na-
 sproti Krfu, da pozdravi cesarja, ako pride
 tjakaj. Odposlanstvo odpotuje na jacht „Idje-
 din“, ki jo bodo spremljali en križar, ena
 transportna ladja in tri obrežne ladje čuva-
 rice. Vse ladje bodo pasirale korintski kanal.

„Ali si prišel za dolgo?“ je vprašala
 Marjanka z nalahkim smehljajem.

„Do jutra. Daj mi par buč!“ je do-
 stavil in potolil roko.

Marjanka se je zasmejala po vsem
 obrazu in odpela vratnik srajce. „Ne vzemi
 vseh,“ je rekla.

„Res, zmeraj mi je bilo dolgčas po
 tebi, Bog vé da,“ je rekel z zadržano-mir-
 nim glasom Luka in vzel pečke izza de-
 kličnih nedrij; nato se je še bliže nagnil
 k njej in jej šepetaje jel govoriti nekaj in
 oči so se mu smejale.

„Ne pridem, zdaj pa veš!“ je naen-
 krat glasno rekla Marjanka in se obrnila
 od njega.

„Res... Kaj sem ti hotel reči...“ je
 zašepetal Lukaška. „Pri Bogu! Pridi no,
 Mašenka.“

Marjanka je odmajala z glavo, a se
 smejala.

„Sestrica Marjanka! Sestrica! Mamica
 te kliče k večerji!“ je zavpil Marjankin
 mali brat, ki je bil prišel k kazakinjam.

„Precej pridem,“ je odvrnila deklica.
 „Le pojdi, ljubček, pojdi sam: precej
 pridem.“

Lukaška je vstal in privzdignil kučmo.

Nizozemska banka.

AMSTERDAM, 23. Nizozemska banka je
 znižala diskont od 4% na 3%.

Proračunski odsek avstrijske poslanske zbornice.

DUNAJ 23. Proračunski odsek je pričel
 razpravljati proračun ministerstva za uk in
 bogočastje in sicer naslov: „Centrala in vi-
 soke šole“. Poročevalec Bilinski je obžaloval,
 da se iz vseučilišč napravlja politikum. Ker
 se je to zgodilo, se nova vseučilišča ne usta-
 nove potom boja, marveč potom miru in odo-
 brenja vseh interesiranih narodov in strank.
 Vprašanje ustanovitve nemškega in češkega
 vseučilišča na Moravskem ter jugoslovans-
 kega vseučilišča se ima rešiti potom resolu-
 cij. S tem bo pokazana pot, kako bo možno
 zediniti glede časa ustanovitve in sedeža
 istih.

Aktuelno je sedaj vprašanje italijanskega
 in maloruskega vseučilišča. Ustanovitev ita-
 lijanskega vseučilišča v Avstriji ni priporo-
 čati le s stališča visoke stare kulture ita-
 lijanskega naroda, marveč tudi državnega interesa,
 da ni italijanska mladina prisiljena studirati
 v Italiji. Poročevalec je pokazal na težkoče,
 ki so proti ustanovitvi italijanskega vseučil-
 išča v Trstu ter je izrazil mnenje, da bi
 bilo italijansko vseučilišče v Trstu naravnost
 na svojem ideelnem mestu. Ker ni na drugi
 strani iz političnih razlogov možno ustanoviti
 italijanskega vseučilišča na Tirolskem, je
 vlada prišla na misel, da se ustanovi ita-
 lijanska fakulteta na Dunaju. S stališča poroče-
 valca, nima govornik temu prigovarjati in bi
 bil srečen, ako italijanski poslanci v to pri-
 vole, da bi se ta fakulteta razvijala na
 Dunaju.

Glede vprašanja pomnožitve maloruskih
 stolic na lrovske vseučilišču oziroma usta-
 novitve posebnega maloruskega vseučilišča,
 nima poročevalec ničesar prigovarjati, v tem
 slučaju bi se morala vlada sporazumeti z Ma-
 lorusi.

Glede slučaja Wahrmond je govornik
 naglašal, da morajo vsi kakor dragoceno stvar
 braniti popolno svobodo vseučilišča in tudi
 učno svobodo. Profesor ima pravico, da po-
 polnoma neodvisno od vlade in od cerkve
 razpravlja s svoje stolice in v znanstveni li-
 teraturi znanstvena vprašanja.

Na shodu, na katerem je Wahrmond go-
 voril proti katoliški veri, ni bilo dijakov in
 mož znanosti. To vendar ne gre, da se psuje
 zakonita priznanje cerkev.

Posl. Walcher je v imenu katoliškega
 prebivalstva protestiral proti zatiranju in za-
 postavljenju katoliškega dijaštva na vseučil-
 iških ter je naglašal, da bi moral naučni mi-
 nister nadzirati profesorje, kar govore na
 ljudskih shodih. Brošura Wahrmondova vse-
 buje brez dvoma zasramovanje katoliške cer-
 kve. — Prihodnja seja jutri.

Ali smo res blizu narodnega sporazumljenja?!

Prejeli smo vladni komuniké o histo-
 rično-znamenitem dogodku, ki se je izvršil
 minole sobote v mestecu koperskem, kjer
 zboruje deželni zbor istrski. Da je ta komu-
 niqué pisan v znaku največjega zadovoljstva —
 to je naravno in umevno samo ob sebi in je
 vzrok temu markantno označen ravno v ko-
 muniquéju samem. Vlada pripisuje
 namreč sama sebi največji del
 zasluge na doseženem sporazum-
 ljenju v Istri.

„Kakor kaže, moram tudi jaz domov,
 to bo najbolje,“ je dejal. Delal se je ravno-
 dušnega, a je komaj mogel zadržati smeh-
 ljaj. In izginil je v vogalom hiše.

Med tem se je bila noč že popolnoma
 zgrnila nad vasjo. Svetle zvezde so žarele
 na temnem nebu. Po ulicah je bilo temno
 in prazno. Nazarka je bil ostal s kazaki-
 njami na klopi in slišal se je njih smeh.
 Lukaška pa, ki je bil odšel z mirnim ko-
 rakom od deklet, se je potuhnil kakor
 mačka in stekel naenkrat neslišno držeč
 opletajoči se kindžal, ne domov, temveč
 proti praporščakovemu domu. Ko je bil
 pretekel dve ulici in zavil v stransko uli-
 co, je privzdignil čerkesko in se vsedel na
 zemljo, v senci plota. „Da bi te, ti praporo-
 ščekova!“ si je mislil o Marjanki. „Niti
 malo pošaliti se noče, ta vrag! A le po-
 čakaj.“

Koraki bližajoče se ženske so ga vz-
 dramili iz misli. Prisluskaval je in se sme-
 jal sam seboj. Marjanka je povesene glave,
 naglih in enakomernih korakov, prihajala
 naravnost proti njemu in tolkla s šibo po
 koleh plota. Lukaška se je vzdignil. Mar-
 janka se je zdrnila in obstala.

(Dalje)

Vladni komuniké pripoveduje, kako je
 rečeni deželni zbor že leta 1902 naložil de-
 želnemu odboru, naj izdela načrt novega vo-
 lilnega reda, ki naj — zgrajen na modernih
 podlagah — uveljavi načelo razširjenja vo-
 lilne pravice, direktnega izvrševanja te pra-
 vice v vseh razredih volilcev in ustvaritve
 narodno-jednotnih volilnih okrajev. Posebno
 pa naj novi volilni red uravna volilno postop-
 panje na neoporečen način.

Na to pa podaja uradno priobčenoje
 kratek historijat naporov in pogajanj za spo-
 razumljenje od začetka, ko je deželni odbor
 v lanskem zasedanju predložil svoj načrt
 deželnemu zboru, pa do minole sobote, ko je
 dež. zbor sankcioniral dogovorjeno volilno
 reformo. Vladno priobčenoje navaja po krono-
 loškem redu, kako so se razvijala pogaja-
 nja: v deželnozborni komisiji v Kopru, v
 Trstu, na Dunaju, in zopet v Trstu, dokler
 ni slednjič prišlo do kompromisa med za-
 stopniki obeh narodnih strank v Istri.

Podatki glavne momente iz novega vo-
 lilnega reda glede numeričnega razmerja med
 poslanci obeh narodnosti v deželnem zboru,
 oziroma deželnemu odboru, določenega var-
 stva manjšine in razdelitve volilnih okrajev,
 naglašajo vladno obveščenoje, da so z novim
 volilnim redom odtegnena tla za volilne
 boje med Italijani in Slovani v
 Istri in da je pričakovati z gotovostjo, da
 se narodna nasprotstva izdatno
 ublažijo, kar bo gotovo blagodejno de-
 lovalo na vse gospodarsko snovanje v deželi.

Da vlada, ki je tudi ublaženje sporov
 med narodi pritegnila v svoj program —
 čeprav razne njene odredbe in tudi take iz
 najnovejših časov ne govore ravno za to, da
 se je ta vlada nasproti narodnemu problemu
 povzpela na tisto višino objektivnosti in ne-
 pristranosti, ki je neizogibno potrebna, ako
 se resno hoče doseči ta zaželeni cilj — po-
 zdravlja z zadovoljstvom istrski kompromis:
 to je naravno in umevno. Ali, kakor na eni
 strani umejemo to vladno zadovoljstvo, ne
 moremo na drugi strani pritrditi vladnemu
 pričakovanju, da se vsled kompromisa tudi
 narodna nasprotstva gotovo izdatno
 ublažijo.

Iz vladnega priobčenoja zveni nada, da se
 s kompromisom v Istri začneja nova doba v
 medsebojnem življenju Italijanov in Slovanov.
 Mi pa se bojimo, da hočejo vladni krogi a
 svojimi nadami malce preveč biteti pred do-
 godki, ker pozabljajo, da za sporazum-
 ljenje med narodi, ki so si skozi de-
 setletja stali sovražno in vojevito nasproti,
 ne zadoščajo le pismeni dogo-
 vori in sklepi korporacij, ampak
 potrebno je tudi pravo razpolo-
 ženje v duhovih javnosti za pravi
 mir!

Tacega razpoloženja pa ne opažamo še
 na italijanski strani pri vseh tistih faktorjih,
 ki vplivajo na javno razpoloženje. Tak
 faktor so gotovo javni listi. „Pic-
 colo“ in „Indipendente“ sta te dni z nekimi
 članki prav čudno preludirala novi od vlade
 pričakovani dobi ublaženja narodnih nasprot-
 stev. To so bili glasji, ki so hreščeče posegli
 v mirovno simfonijo. Prvi čin za pomirjenje
 mora biti natančno markiranje meja, do ka-
 terih imajo segati pravice enih in drugih, in
 pa svedčana obveza, da se bodo te meje
 vestno spoštovale od obeh strani! „Piccolo“
 pa je v isti sapi, ko je skoro sentimentalno
 mehko priporočal istrski kompromis, zvonil
 vse zvonove, da alarmira svojce radi — rekli
 bi skoro — lapalije. Za pet ran božjih:
 kako si vendar ti ljudje predstavljajo na-
 rodno sporazumljenje, ako ne mislijo jezikov-
 nih pravic večine prebivalstva v deželi, raz-
 tigniti niti do enega borega hrvaškega na-
 pisa — poleg italijanskega in v mestu, ka-
 terega prebivalstvo je po velikem delu hr-
 vatsko?! Če je „Piccolo“ že radi take
 malenkosti zvonil alarm, česa je pričakovati
 še le ob drugih višjih vprašanjih, ki so ne-
 razmerno večega pomena za razdelitev na-
 rodne in politične moči med obema narodno-
 stima v deželi?!!

Še bolj hreščeče je posegel vmes „Indi-
 pendente“, ki je prav na predvečer zgodo-
 vinske seje deželnega zbora istrskega, v petek,
 v članku „Per un momento storico“
 nategnil vse registre italijanskega narodnega
 šovinizma in oligarhiške objestnosti. Italijan-
 stvo teh provincij — italijanstvo na začetku,
 italijanstvo na sredi, italijanstvo na zaključku!
 — Vlada je predložila deželnemu zboru tr-
 žaškemu načrt volilne reforme, ki bi bil (ako
 bo vsprejet) le malo odplačilo na
 račun zahtev sedanjih modernih časov —
 enakosti in demokratiзма! Duh časa uprav
 imponuje populariziranje in demokratiziranje
 političnih pravic. In vlada hoče dati — kakor
 rečeno — le malo svotico na račun dolga
 do zahtev časa. „Indipendente“ pa kriči v
 furioznem tonu, da je to atentat na italijan-
 stvo, da vlada hoče udušiti italijansko življe-

PODLISTEK. 38

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Lukaška je stopil počasi k Marjanki.
 „Kje pa stanuje pri vas častnik?“ je
 vprašal.

Marjanka je pomišljala.

„V novo hišo smo ga pustili,“ je po-
 vedala.

„Kaj je star ali mlad?“ je vprašal
 Lukaška in se usedel k deklici.

„Ali sem ga mar vprašala?“ je odvr-
 nila Marjanka. „Sla sem mu po vina in
 sem ga videla sedeti s stricem Jeroškom
 pri oknu; tak rdečelasec je. A robe so
 pripeljali seboj cel voz.“

In povesila je oči.

„Kako sem vesel, da sem se mogel
 odtrgati od kordona!“ je rekel Lukaška,
 se pomaknil na klopi bliže k deklici in ji
 venomer gledal v oči.

nje v teh provincijah, a Italijani da ne smejo položiti orožja!!

„Indipendente“ govori o pravicah, ki jih daje Italijanom zgodovina v teh pokrajinah in pozivlja Italijane na neizprosno boj za te namišljene pravice. Odkodi pa izvaja „Indipendente“ te italijanske zgodovinske pravice? Umejemmo ga. Ali, kaj bi rekel „Indipendente“, ako bi se n. pr. Avstrija iz dejstva, da sta Benečija in Lombardija — posebno ta poslednja skozi dolga doba — pripadala k naši državi — hotela izvajati zgodovinsko pravico do Benečije in Lombardije? Kaj bi ostalo od današnje ujedinjene Italije, ako bi na pr. papež in razne male propale dinastije mogle na podlagi zgodovine uveljaviti svoje zahteve? Res je, da je del Istre kedaj spadal pod beneško republiko, ali istotako je res, da narod naš v Istri je ostal živ — sicer potr, beden, siromak, ali — živ je ostal! Ta živi narod zahteva sedaj svoje pravice na temelju narodnega principa. A Italijani naj ne pozabijo, da ravno današnja Italija je nastala na tem principu, ki je mogel zmaznati le tako, da so se pogazile tvorbe, ki jih je ustvarila zgodovina!! To naj si zapomnijo Italijani: tradicije izginole minulosti ne ustvarjajo nikakega prava k odrekanju pravic živim narodom.

Čitatelji naj nam oprostite to malo ekskurzijo na polju polemike proti „Indipendentu“. Hoteli smo le pozvati „Indipendenta“ in „Piccola“ kakor priči za to, kako prenapeljena je nada vladnih krogov, da se že pripravljajo narodni mir. Začenja se sicer res nova doba; ali to bo nova doba za svobodnejše in intenzivnejše delo med našim narodom samim. To bo ob enem z naše strani tudi delo za resnično in končno narodno sporazumljenje. Morda zveni to komu malce paradokso. Ali je tako. Pravo razpoloženje v italijanski javnosti za mir nastane še le tedaj, ko jih mi z delom prepričamo, da se morajo definitivno odločiti misli na nadvladje med nami. Na to hočemo delati mi se svoje strani. Dolžnost vlade je, da tudi ona dela na to, da pride to spoznanje med Italijani. Potem bomo res blizu — narodnega pomirjenja.

Deželni zbor istrski.

Včeraj se je imela vršiti seja — bržkone zadnja! — sedanjega deželnega zbora istrskega. Seja je bila sklicana za drugo uro popoldne in rešiti je bilo še zakonske načrte glede preosnov v občini puljski. Poslanci so dospeli v Koper, ali seja — ni bilo in je ista odložena na četrtek. Vzrok temu presečenju je baje v demonstracijah, ki so jih priredili v nedeljo v Puli proti volilni reformi za to občino. „Piccolo“ hoče potajiti ta vzrok in pravi, da so se pokazala potrebna šeneka „poizvedovanja“. Rizziju in tovarišem je prišel ta odpor od strani puljske kamore kaj neprijetno. Od ene strani jih veže dana beseda za dogovorjeno reformo, od druge strani pa je meso od njihovega mesa, ki demonstrira. Pravijo torej, da so sejo odgodili v namen, da je mogel Rizzi hiteti v Pulo tolažiti svoje ljube — razgrajaje.

Volilni red za puljsko občino.

Vsled medsebojnih pogajanj je poseben odesk deželnega zbora istrskega modificiral vladni načrt novega volilnega reda za puljsko občino. Isti pride v plenum zbora na prihodnji seji. Njegove glavne poteze so sledeče:

Občinsko starešinstvo krajne občine puljske se bo sestavljalo iz 45 členov z 24 namestniki. Členi starešinstva in namestniki, kakor tudi členi občinskega odbora bodo izvoljeni na štiri leta. Volilnih razredov bo petero: Prvi, drugi in četrti volilni razred bodo volili po 10 členov in 5 namestnikov; tretji razred 13 členov in 7 namestnikov; peti razred 2 člana in v namestnika.

Prvi trije razredi bodo sestavljeni v zmišlu določb sedaj veljavnega občinskega reda. Volitev v tretji in peti razred se bo vršila v dveh volilnih okrajih, prvi obsega davčne občine Fazana, Galezan, Sišan in davčno občino Pulj razum hrvatskih obmejnih pokrajin; drugi okraj bode obsegal ostali del puljske občine. Prvi volilni razred se bode sestavil iz dveh oddelkov.

Prvi (laški) volilni okraj tretjega razreda bode volil 7 členov in 3 namestnike, drugi (hrvatski) okraj pa 6 členov in 4 namestnike. Za prvi oddelk prvega razreda so določeni: 8 členov in 4 namestniki, za drugi oddelk 2 člana in 1 namestnik. V temle oddelku I. razreda imajo volilno pravico vsi dvorni in državni uradniki.

Novi četrti volilni razred je namenjen le aktivnim uradnikom vojne mornarice, ki imajo svoje redno bivališče v Puli.

Novi peti volilni razred je določen vsem onim, ki so dovršili 24. leto, stanujejo v Puli najmanj tri leta in nimajo volilne pravice v drugih volilnih razredih.

Volitev se bo vršila v sledečem redu: Najprej voli V. razred, potem III.; sledi II., nato I. in končno IV. razred. Oba volilna okraja III. in V. razreda in oba oddelka I. razreda volita posebej.

Občinski odbor bode sestavljen iz župana, prvega svetovalec in 5 svetovalcev. Župan in prvi svetovalec bosta izvoljena od vsega starešinstva; od ostalih 5 členov odbora bo

izvolil I., II. in IV. razred po enega, III. pa dva, in sicer po enega iz zastopnikov obeh dotičnih okrajev.

Izvolitev župana je odvisna od višje sanacije. Županov namestnik bo prvi svetovalec, ki ga izvoli vse starešinstvo.

Za razpravljanje o nujnostnih predlogih treba prisotnosti najmanj 36 členov.

Zakon ima stopiti takoj v veljavo.

Upravna reforma na Niže-Avstrijskem.

Dunajski „Vaterland“ poroča, da namestnik nižeavstrijski namestnik grof Kielmanseg predlagati vladi, da se politična deželna uprava na Niže-Avstrijskem decentralizira. Ta decentralizacija bi se izvedla nastopno: Dežela se razdeli v štiri okrožja. V vsakem teh okrožij, naj se ustanovi okrožno urad in sicer v okrožnem mestu. Okrožna mesta bi imela postati: Dunajsko Novo mesto, St. Hipolit, Stokerau in Krems (oziroma Horn). Dunaj ostane direktno podrejen namestništvu. Po novi upravni organizaciji bi se okrajna glavarstva v dotičnih krogih podredila okrožnim uradom. Tem okrožnim uradom bi se odločil samostojen delokrog, tako, da bi v tem svojem delokrogu tudi samostojno izdajali odloke. Na ta način bi bilo namestništvo, ki ima že itak mnogo posla z Dunajem, zelo razbremenjeno.

Afera Wahrmond.

Iz Inomosta poročajo, da je profesor cerkvenega prava prof. Wahrmond na željo profesor-kega kolegija začel prekiniti svoja predavanja. Merodajno za to željo profesor-kega kolegija je dejstvo, da se v prihodnjih dneh zaključijo zimski semester. Potrebno je torej prepričati vsakega in na vseučilišču, ki bi mogli provzročiti, da dijaki izgube semester.

Sklicanje kranjskega deželnega zbora.

Kakor javljajo z Dunaja, izide danes cesarski patent, s katerim se imenuje za deželnega glavarja kranjskega dvorni svetnik Fran Šuklje, za njegovega namestnika pa barona Lichtenberg-Janeschitzza ter se sklicuje deželni zbor na dan 27. t. m.

Druga ženitev bolgarskega kneza in bolgarska vlada.

Znano je, da ni noben člen bolgarske vlade prisostval poroki kneza Ferdinanda. Kakor se doznava sedaj, ni hotel ministerski svet votirati knezu zahtevani milijon levov za stroške svatbe, ter je radi tega došlo do nesporazumljenja med knezom in vlado. Minister za notranje stvari Takev je na nekem volilnem shodu v Kistjendilu izjavil o tem slučaju nastopno: Vlada povabljen na knežvo svatbo v Gero, imela je izbirati: ali da odkloni povabilo in razsrdi kneza, ali pa, da ne izgubi milosti knežene, da gre na svatbo in potrosi milijon lev narodnega denarja. Vlada je stavila narodne interese nad knežvo milost ter v Gero. — Ta izjava ministra Takeva je vzbudila največjo senzacijo.

Macedonske stvari.

(Od našega stalnega belogradskega dopisnika.) Oporozujem predvsem cenj. čitatelje, da pod imenom „Macedonija“ menim, čeravno nepravilno, ali radi kratkosti vse evropskotske dežele. Čitateljem „Edinosti“ je gotovo znano, da je bil svoječasno po evropskem časopisu znani ustaški vođa Boris Sarafov nedavno temu umorjen po ustaških samih.

O njegovi smrti javlja se iz Kostance sledeče:

Romunska policija v Konstanci je prijela Panajota Stojanova, druga Sarafovega morilca. Na zaslišanju je Panajot izjavil, da je sin bogatih starišev v Kostelici in da mu je Sarafov mnogokrat izsiljeval večje svote denarja. On (Stojanov) obračal se je za pomoč k policiji, ali mu je tudi ona svetovala, naj plača zahtevane svote, ker mu gre sicer za glavo. Stojanov se je obrnil nekega dne tudi do nekega svojega prijatelja, dijaka, in ta ga je napotil do Panice. Panica ga je priporočil Georgjevu, Bojčevu in nekim drugim, katerih imen ne izdajam.

Ta družba je sklenila, da ubije Sarafova. Ali velika zapreka je bila v tem, da je pred Sarafovo hišo bil vedno stražar, ki je istega zelo ljubil in čul. Na poslednji seji se je sklenilo, da stražarja opijejo in to se je tudi izvršilo.

Panica je onega večera odšel k Sarafovu, kjer je našel tudi Gavranova. Bojčev je ostal v veži. Stojanov se je sprehajal na ulici a P. Georgjev odšel je s stražo v bližnjo krčmo. Ko je bil stražar pijan, je Georgjev dal znak Stojanovu, ta je javil Bojčevu a Bojčev Panici, potrkavši trikrat na vrata.

Na to je Panica ustal in šel z Gavranovim. Ko so bili v veži, je ustrelil Panica samokresom najprej Sarafova, a za tem Gavranova. Takoj na to je Panica pobegnil v Avstro-Ogrsko a drugi po vaseh.

Stojanov odvedejo v Bukarest. Eto tako je bila smrt onega Sarafova, ki se je po vsej Evropi izdajal za največjega junaka, a o katerem se je pozneje izvedelo, da ni bil nikdar v nobeni bitki in da je bil največji avanturier in bonvivant, ki je veliko idejo osvobodjenja tlačnega naroda izkoriščeval v svoje nizke zasebne svrhe. „Kakoršno življenje, taka smrt“. Sarafov ni zaslužil in tudi ne dosegel slave, da bi bil kakor junak umrl od turške roke.

Iz Srbije.

V sobotni seji skupščine je izjavil ministerski predsednik Pašić, da utegne skupščina biti razpuščena. Ta izjava je prišla nepričakovano v toliko, ker se razpuščenja ni smatralo tako brzim. Sedaj je gotovo, da bo skupščina v najkrajšem času razpuščena, ako opozicija prepreči drugo čitanje proračuna. S tem bi se odobrenje trgovske pogodbe z Avstro-Ogrsko zavleklo za par mesecev.

Včerajšnjega dne pa javljajo iz Belegrada: Tekom tega tedna se ima rešiti proračun, a potem pride na dnevni red trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko. Vsa opozicija je pripravljena za odpor proti nagodbi, ker jo smatra škodljivo za interese Srbije. Večina pa, ki podpira vlado in ki šteje 20 glasov več, nego opozicija, smatra pogodbo koristno za Srbijo.

Ogrska.

Predstoječa kriza v madjarski koaliciji.

Dunajska „Zeit“ je prejela iz Budimpešte dopis, ki pravi, da preti madjarski koaliciji velika kriza. V prvem redu je vprašanje banke, ki bi moglo razpreti vso koalicijo. Ni v odvisni stranki sami, ni v drugih strankah ni nikakega medsebojnega sporazuma glede vprašanja banke. Mnenja in zahteve so različne v ministerstvu samem. Nervoznost, nastala vsled tega povečujejo tudi še vojaška vprašanja. Košut bi imel cesarja obvestiti o tem. Dopis pravi, da se more že v prihodnjih dneh — čim cesar odzdravi — pričakovati kriza v koaliciji, in tudi v kabinetu.

Nova stranka na Ogrskem.

List „Esti Ujsag“ je zvedel baje iz dobrega vira, da se v najkrajšem času ustanovi nova meščanska stranka, ki bi po programu in strankinih načelih bila slična nedavno razšli se demokratski stranki.

Vspreh disidentov v pokrajinah.

Na konferenci disidentov je predsednik stranke predložil pozive iz 27 mest Ogrske, ki pozivljajo levico, naj pride tjakaj konstituirat opozicijsko stranko. Disidenti so se odzvali ter pojejo v bodočih dneh v pokrajine, da ustanovijo tamkaj podružnice.

Romuni za svoje šole.

Romunski narodni list „Gazetta Transilvanica“ pozivlja romunsko prebivalstvo Ogrske, naj nabira denarne prispevke, da bo možno ohraniti in rešiti ramunske in konfesionalne šole.

Rusija.

Židovski dijaki v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo: Židovskim dijakom na visokih šolah, ki so življali neomejeno pravico bivanja, je sedaj prepovedano stanovati v Petrogradu, Carskem Selu in po nekaterih drugih mestih.

Drobne politične vesti.

Poljska ljudska stranka. Kakor javljajo iz Krakova, so državni poslanci poljske ljudske stranke sklenili vstopiti v državnozaorski polski klub. Stranka ponovi v deželnem zboru predlog za uvedbo splošne in enake volilne pravice.

Poljaki in malorusko vseučilišče. „Poin. Korr.“ poroča, da Poljaki niso proti ustanovitvi samostojnega maloruskega vseučilišča, pač pa so proti nameravani utrakvizaciji poljskega vseučilišča v Lvovu.

Reorganizacija romunske vojske. Romunska zbornica je vsprejela zakon o reorganizaciji vojske. Po tem zakonu se romunska vojska dvigne na nivo vojne sile sosednih držav, ne da bi se pri tem preveč obremenil finančni položaj. V zakonu je predvidjena tudi dvoletna vojaška služba.

Obrtno in trgovsko šolstvo. Za obrtno šolstvo je v proračunu 14,442.144 K. in sicer za državne obrtne zavode 16,855.784, za obrtne muzeje 260.600, za nadzorstvo obrtnih šol 217.000, podpore za obrtne šole, tečajne in nadaljevalne šole 1,434.214, za potovalne učitelje 60.000, za učila 270.326, ustanove 225.000, upravni stroški 279.000 K itd.

Za trgovsko šolstvo je v proračunu K. 1,159.900.

Dnevne vesti.

Shod. N. D. O. V sredo dne 25. t. m. ob 4. pop. priredi N. D. O. javen shod v krčmi gosp. Antona Miklavec v Sv. M. Magd. Spodnji.

Tržaška volilna reforma. V nekem članku o „reformi mestnih statutov“ je trdil ljubljanski „Slovenec“, da je vlada že štirikrat predložila tržaškemu deželnemu zboru načrt volilne reforme, a vsakokrat da ga je vladajoča večina tako izpremenila in pokvarila, da vlada sklenjena „reforma“ ni mogla predložiti v sankcijo.

Ta navedba v „Slovencu“ ne odgovarja dejstvom. Tržaški deželni zbor se sicer res že v četrto bavi z volilno reformo, ali prvi trije načrti so prišli iz inicijative italijanske večine in še le četrtega, sedanjega, je predložila vlada. Ne da bi navajali natančnih datumov konstatujemo: Prvi načrt je hotel preosnovati volilni red tako, da bi se volitve v mestni svet oziroma deželni zbor vršile na eno listo na podlagi splošne volilne pravice, kar bi pomenjalo popolno izključenje Slovencev od vsacega zastopstva.

Drugi načrt je hotel sicer privoliti okoli 7 mandatov, a je vseboval take hibe in nezakonitosti, da so ga slovenski zastopniki brezpogojno zavrnili. Bivši okoličanski poslanec dr. Gregorin je stavil več spreminjalnih predlogov, ki pa jih je — seveda — italijanska večina odklonila.

Načrt pa, ki so ga bili lani predložili, ni bil le skrajno krivičen Slovincem, ampak tudi v obče nesramno neliberalen in reakcionaren, tako, da v resnici ne bi bil nimalo demokratiziral volilne pravice, ampak bi bil se pomnožil volilne privilegije. Za okoliščino so hoteli ustanoviti tako kričeče visok cenaz, da bi imel n. pr. I. razred le kakih — 16 volilcev, ki bi, ako se ne motimo, volili 2 poslance in ki bi bili (morda razum enega) sami mestni signori. Obupni odpor slovenske manjšine proti temu načrtu je v živem spominu. Naši so se borili — 6 proti 48 — s skrajnimi parlamentarnimi sredstvi in — v speli. Gorostasnost tega načrta je bila toliko, da je celo vladni zastopnik izjavil, da ni misliti na to, da bi načrt, kakoršen je in kakor je bil vsprojet, zadobil sankcijo.

Noben teh treh načrtov, predloženih od večine, ni zadobil sankcije.

Ponavljamo torej: prve tri načrte je predložila italijanska večina, in še le četrty, ki je sedaj v razpravi, je izdelan od vlade.

Stanarine uslužbencev na c. kr. državnih železnicah. Železniški minister je v sporazumljenju s finančnim ministerstvom odredil, da se na onih postajah c. kr. državnih železnic, kjer je stanarina odmerjena še s 40 odstotkov dunajske stanarine, ista povzra na 50 odstotkov počenši s 1. majem. S to odredbo — ki počenja nadaljen korak v akciji, započeti v zadnji čas od železniškega ministerstva v zboljšanje gospodarskega položaja personala na državnih železnicah — je ustrezno jedni opetovani izraženi želja.

Za ustanovljenje knjižnic v narodno eksponiranih krajih! Rodoljubi! Na sestanku goriškega srednješolskega dijaštva dne 15. svečana so sklenili dijaki nabirati knjige v svrhu nstanovljenja knjižnic v narodno eksponiranih krajih. Potem se je pa še posebej sklenilo podpirati naše zatirane brate na Beneškem.

Rodoljubi! Na vaša srca se obračamo, da podpirate to plemenito delo s tem, da darujete kako knjigo; dobrodošle so nam tudi knjige naboženske vsebine (tudi molitveniki).

Klor se čuti Slovenca, naj nam priskoči na pomoč! Pokažimo, da čutimo tudi mi težko breme naših umirajočih bratov onkraj meje. Knjige, ki jih bo dijaški odsek razdeljeval med beneške trpince potom tamošnjih rodoljubnih duhovnikov, naj se pošiljajo na: Rastko Rijavec, Rva Corno štev. 6. Gorica.

Imena darovateljev se objavijo v časopisih. — Devo.

Drugi redni občni zbor „Jadranske banke“ v Trstu se je vršil v nedeljo zjutraj pod predsedovanjem podpredsednika dr. Gustava Gregorina. Občni zbor je vzel na znanje in potrdil predloženo mu letno poročilo in bilanco ter vsprejel predloge upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička in spremembe pravil. Vsled izstopa upravnih svetnikov župana g. Ivana Hribarja in ravnatelja ljubljanske kreditne banke Ladislava Pečkanca, sta bila voljena na njih mesto g. Lazar Aničič veletržec v Trstu in g. Ivan Mankoč, veletržec v Trstu. V nadzorstveni svet so bili zopet izvoljeni prejšnji nadzorniki gg. Hektor Polich, Hinko pl. Baccich, dr. Josip Martinis, dr. Otokar Rybář in Josip Uččakar.

Obišrnejše poročilo sledi radi pomanjkanja prostora jutri.

„Narodni pipčarski klub“ je priredil v četrtek zvečer na čast svojim udom-Jožefom skupno s pevskim društvom „Ilirija“ dobro obiskano domačo zabavo. Ne samo da so bili prisvtni vsi pevci in pevke ter „pipčarji“, ampak prišli so tudi gostje iz mesta in iz Opčin. Pozdravni govor je imel g. J. Šorn, ki je v jedernatih besedah omenil pomen današnje zabave zahvalivši se milim gostom na tako množičnem obisku od strani drugega občinstva. Med primernim nagovorom je podarila najmlajša pevka A. Muravec v imenu vseh pevč svojemu učitelju krasen šopek z lepim darilom, na kar se je g. Lah s solznimi očmi zahvalil za dokazano mu vdanost. G. Gregorič je izročil predsedniku „Ilirija“ g. J. Prahu lepo doprno sliko kakor darilo pevcev oziroma na zasluge, ki si jih je pridobil g. Prah tako kakor pevec še pa posebno kakor predsednik pevskega društva. Njegova zasluga je bila, da je storilo tržaško slovenstvo tako velik korak v javnosti na dan 25. avgusta pr. leta. G. J. Babič je bila obdarovana s krasno Prešernovo knjigo od strani kluba in z lepim šopkom od strani tovarišic-pevk. G. J. Šorn je dobil v dar od kluba krasno vezane Kette-jeve poezije. Po oficijelnem delu vsprejeda se je pričela vrla zabava z godbo in petjem, mej katero je nabrala g. Gabrijela Rapotec za Čirila in Metoda znesek Kr. 12.—, ki ga hrani podtajnik šentjakobske podružnice.

Pozno v noč smo se razšli s željo, da bi nam pipčarski klub „Ilirija“ še večkrat priredila take domače večere, kjer bi se tako domače in prijazno zabavali, kako smo se v četrtek.

Ljudsko šolo v Šklednju je magistrat radi nalezljive bolezni med šolsko deco za-

časno zaprl. Kdaj se zopet prične pouk, homo o času poročali.

Tržaška mala kronika.

Ponovni krađe celih vagonov blaga. Banda tatov in njihovih pomagačev aretirana. V notici, ki smo je priobčili v izdanju od minole nedelje, je bilo navedeno med drugim, da so tudi pri trgovcu Josipu K. v ulici Istria našli blaga, okradenega trdki F. Mahne. Ozirom na to viest smo naprošeni od gosp. F. Skamberle, ki je zainteresiran pri rešeni trgovini, da priobčimo naslednje:

Čim je g. Skamberle doznal, da je tudi trgovec K. osumljen, se je nemudoma podal na policijski komesarijat pri sv. Jakobu, da bi kaj natančnejše doznal o stvari. Od tu so telefonirali na glavni policijski urad. Kmalu na to so došli trije pol. agentje, med njimi tudi inspektor Titz in je g. Skamberle žnjimi odšel v trgovino in na stanovanje trgovca K. Na obeh krajih so organi policije izvršili najnatančnejšo preiskavo, ki pa je ostala popolnoma brezuspešna i niso našli ni enega dekagrama od omenjenega ukradenega blaga. Najbolji dokaz je, da je g. Titz takoj po dovienju preiskavi izročil g. Skamberle ključke trgovine. G. K. je bil sicer res aretiran in je še v preiskavi, ali to je odredila oblast le iz previdnosti, da pride stvari povsem na jasno.

Strel iz samokresa iz neznane roke. Ko je regnicolo, Angel Brevi, delavec v stiskalnici oha pri Sv. Andreju, šel po žavelski cesti proti mestu, je na enkrat ob 7.45 počil proti njemu strel iz grmovja in je delavec občutil istočasno bolestan škelenje na glavi. Potipal si je glavo z roko in zagledal na isti kri. Požuril je hojo in, ko je prišel v stanovanje, je pal v nezavest. Sostanovanci so ga položili na voz in dali prenesti na zdravniško postajo. Zdravnik je konstatiral, da je šlo za strel iz samokresa in da je bila krogla prodrla v temenico. Ranjenec je kazal simptome vnetja možganov. Zdravnik ga je dal prenesti v bolnišnico. Policijska oblast stika po ranitelju.

Zbežala sta iz očetovske hiše. Iz najskrajnejega severnega dela Nemčije zbežala sta iz očetovske hiše v Danzigu dva mladeniča, privabljena od fantastičnih opisov naših južnih pokrajin, in prihitela sta sem v Trst, da bi se vkrcala kakor mornarja. To se je zgodilo dne 17. t. m., in njune rodbine so takoj prijavile beg tukajšnji policijski oblasti. Predvčerajšnjem je pa zares policija aretirala v ul. della Stazione oba plavalasa sinova Severa. Ista sta Oskar Heck, 16 let star, in njegov prijatelj Walter Hutz, istih let. Pri prvem so še našli 30 kron; oba so odvedli v ulico Tigor, dokler ju ne odgonijo na mejo.

Oj, ta nežni spol! Navadno se godi, da moč, ki je vinjen prišel domov, nabije svojo drago polovico. Takrat se je pa zgodilo narobe: nežni spol se je enkrat maščeval! Priča za to je čevljar Karl Mšć, katerega je njegova ljubezniva soproga nabila včeraj z gorjačo na tak način, da se je moral zatoči za pomoč k zdravniški postaji. Energično ženo je včeraj policija zaslislala na zapisnik in jo potem odpustila.

Nezgoda na krovu parnika "Alice". Ko je včeraj mornar Anton Mozguc, star 37 let, delal na krovu parnika A. A. "Alice" je padel na njegovo glavo in levo ramo težak železni drog. Ubogi mornar se je zgrudil na tla brez zavesti. Tovariši so ga vzdignili, položili na žimoico in poklicali pomoč iz zdravniške postaje. Ista ga je prenesla v bolnišnico.

Z glavo je ubil šipo. Mizar Feliks Padovan je včeraj najel kočijo ri Tržicu. Ko se je vozil in hotel nekaj povedati kočijažu, je pozabil na stekleno okence in hote moleti ven z glavo je razbil šipo in... glavo. Dal se je prenesti v bolnišnico.

Zgubil je prst. Ivan Germek, star 37 let, kočijaž v Rojano, je včeraj manevriral nek stroj. Neareča je hotel, da mu je srednji prst desne roke prišel pod stroj, ki ga je na pol odsek. Zatekel se je za pomoč k zdravniški postaji.

Posledice pijanosti. Fran Žega, 24 let star, je včeraj popolnoma vinjen pal na tla in si odnesel težko rano na podbradku. Prenesi so ga v VIII. oddelek bolnišnice.

Nagla smrt. Prejšnjo noč ob 2 in pol uri je bil urno poklican zdravnik iz zdravniške postaje na pomoč za Lucijo Bole, staro 58 let, ki jo je bila obšla hipna slabost.

Ko je pa prišel zdravnik, je bila revica že umrla.

Kronika ponočnih razgrajčev. V noči med soboto in nedeljo je policija aretirala nič manj nego 37 razgrajčev, ki so bili kaznovani prekim potem.

Koledar in vreme. — Danes: Gabriel nadangelj. — Jutri: Oznanenje Marije Device. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 9 Cels. — Vreme včeraj: Jasno, vetar.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo, vedno jasno. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. V začetku lepo, potem motno.

Porotno sodišče Radi tatvine.

Včeraj zjutraj se je vršila pred porotnim sodiščem pod predsedstvom dv. svet. Defa-čisa glavna obravnava radi hudodelstva tatvine proti Francu Maraglino, 21 letnemu zidarju iz Tarenta, Salvatorju Maraglino,

bratrancu prvega, 22 letnemu zidarju iz Massofre, in Kozimu Datiri, 24 letnemu dui-narju iz Fragnano. Od namestnika drž. prav-dnika dr. Barzala zastopana obtožba jih je obdolževala, da so dne 18. februarja t. l. vkradli v stanovanju nekega Blaža Mosca v Čarboli št. 640 iz kovčega 640 kron, potem ko so bili sina gospodarja pod neko pretvezo poslali ven iz stanovanja. Obtoženi so de-loma priznali krivdo. Porotnikom je bilo stavljeno po eno enako se glaseče vprašanje glede krivde v zmislu obtožnice. Na podlagi pravoreka porotnikov, ki so pritrdili stavlje-nemu vprašanju glede vseh obtožencev, sma-traje pa škodo pod K 600, je sodni dvor obsodil Kozima Datiri na dve leti, druga dva pa na 15 mesecev težkega in poostre-nega zapora.

Nar. delav. organizacija

Shod N. D. O. v sredo se bode vršil v krčmi g. Antona Miklavca v Sv. M. M. Sp. ob 4. uri popoldne. Tovariši, pridite vsi!

Darovi.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti nabralo se je pri igri dne 21. marca 40 stot.

Za ljudske knjižnice akadem. fer. društva „Balkan“ je nabrala krokarška družba na Opčinah pri dražbi brenčee muhe 5.14 K. Hvala lepa.

Zavodu sv. Nikolaja so darovali me-seca svečana sledeči dobrotniki:

Pirch Jožefa, Trst 5 K, Debevec J, župnik Budanje 2 K, Občina Selca pri Škofji Loki 20 K, Županstvo Št. Peter na Krasu 10 K, Istunič, podp. Trst 3 K, Janžek Ed-vard, župnik Rimske Toplice 3 K, Zupančič Ivan, žup. Smibel pri Žužemberku 2 K, Po-sojilnica za Loški potok in Trnovo 20 K, Županstvo v Avčah, Schweiger Fran, dekan Leskovec po 10 K, Hiti Fran, župnik Inica 2 K, Poljak Martin, župnik Ajdovec pri Žu-žemberku 1 K, županstvo Osek, Zupan Josip, dekan Dolina, županstvo Homec, županstvo Šemnas pri Gorici, Uločnik M, župnik Dolič na Štajerskem, vsi po 10 K; Njega Jasnost, princ Hohenlohe c. kr. namestnik 100 K, Preskar, župnik Kapela pri Brežicah 3 K, Kušar F., župnik, Mengeš 7 K, Občina Za-gorje ob Savi 20 K, Filer Vaclav, župnik Dole pri Litiji 5 K, Kalan Ivan, župnik v Zapolah 10 K.

Vsem blagim dobrotnikom Bog stotero povrni.

Književnost in umetnost

K drugemu koncertu Slavjanskega. Omenili smo že, da je imel nedeljski koncert značaj slavnosti. Toliko ljudstva pač se vidi v naši dvorani le ob izvanrednih prireditvah, kojih je sicer nekoliko vsako leto. Ni ga bilo mesta, ki ne bi bilo razprodano. V programu je bilo več novih komadov in o izvajanju ni-mamo ničesar dostaviti k temu, kar smo že rekli po prvem koncertu. Najboljli vtis so napravili kakor prvič nabožni spevi, ki jih je zbor proizvajal z fino umetnostjo. Imponiral je zlasti „Credo“ s psalmodiranjem alta Marijete Agrenjev in brenčanjem ostalih glasov.

Globok vtis so tudi napravile razne pre-cizno proizvedene narodne pesmi na Volgi. Na koncu pridodane narodne slovanske pesmi so vzbujale velikansko navdušenje, ki naj bode v slovo staremu Dmitriju Slavjanskemu.

Vesti iz Goriške.

S Tolminskega. Viharne volitve za deželni zbor o d vršene. Agarna in napredna stranka ste priobčili v tem lutem boju ve-čino poslancev. Tudi tol. prebivalstvo je napredovalo v politični zrelosti, skoravno je bilo politično najbolj zanemarjeno v vsej deželi. Tudi sedaj se je to budstvo preziralo in se je misli baje tudi nadalje prezirati, kar mislijo i vestni mogotci, da je imajo že po-polnoma v svoji oblasti. Pa ravno dovršene volitve niso takih obupnih misli. Trume na-

†

Potrtnim srcem javljamo prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena

Zora

danes opoldne preminula. Pogreb bo jutri v torek ob 3. uri popoldne iz Rojana h. št. 359 na pokopališče v Barkovljah.

TRST, dne 23. marca 1908.

Rodbina Janko Kukarjeva.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Ja. obu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea“ Farneto 4 Staklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko pošt. in zavoja.

Novo skladišče zgotovljenih oblek

ALLA „FIDUCIA“

TRST, ulica Scorzeria št. 4 (vokal ulica Arcata) TRST

Velika izbira oblek in kostimov.

Moške obleke iz modernega blaga gl. 6-50, 7-50, 8-50, 9-50, 12-50 in več.

Obleke iz finega blaga, za dečke gl. 4-50, 5-50, 6-50, 7-50 in več.

Velika izbira Paletots zadnje novosti, za moške in dečke po gl. 6-50, 7-50, 8-50, 9-50, 11-50 in več.

Obleke za otroke po gl. 1-20, 1-50, 1-80, 2-20, 2-50, 3-50 in več (vsake kakovosti in oblike).

Bogata izbira hlač za delavce, predpasnikov za prodajalce, jopičev za uradnike, sraje vsake kakovosti in barve.

Modrih in rumenih montur za delo in belih jopičev.

Vse po najnižjih cenah.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Dobre švicarske žepne ure

zlate, srebrne, nikijaste in kovinaste)

po originalnih tovarniških cenah se vdobe samo v novi prodajalnici

JOSIP OPPENHEIM

izdelovatelj ur in časomerjev.

TRST — CORSO št. 5 — TRST

Ure na nihalo (z uderom stolpnih ur) od K 44 naprej

Izbira zlatih prstanov, broches, uhanov in masivnih poročnih prstanov od K 6 — naprej.

Poprave po zmernih cenah. (Govori se slovensko)

HOTEL

Pri zlatem jelenu

v GORICI.

Ugodna lega sredi trgovskega dela mesta. — Nad 40 na novo opremljenih sob. — Velik jedilni salon, stekleni sa'on, obširen vrt, veranda, klubove sobe, kegljišče. Izborna kuhinja. — Plzensko in Puntigamsko pivo. — Raznovrstna namizna vina in v butelkah.

Za preč. duhovščino separata soba na razpolago.

Za mnogobrojen obisk se toplo pri-poroča udani **A. DEKLEVA.**

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Cermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13. II. nadst.

V pekarni in sladlčičarni

VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15

in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfineše moke, čokolado, fina dezertna vina v butelkah, raznovrstne biškote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torte in krokanke. — SPECIJALITETA: PUSTNI KROFI.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Zesa št. 46.

Zaloge:

Piazza Rosario št. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanità št. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Denarna posojila v vsakem zne-sku, proti jam-stvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja te-lilko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi povračili. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amor-tizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ZIDARJA** ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom.

Ulica Campanile št. 15.

Giacomo Pellegrina ::

Zavod za nikelovanje

Trst, ul. Stadion 10 (dvorišče)

Pozlačenje in posrebrnenje cerkvenih pred-metov, svečnikov, poprave umetniških pred-metov in potrebščin za dela iz žolte medi.

Opravlina št. No X 2218.

Prostovoljna sodna dražba ne-premičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču za civilne stvari v Trstu sta po prošnji c. kr. finančne prokurature na prodaj po javni dražbi sle-deče nepremičnine davčne občine Trebče, za katere se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer: a) tab. št. 406 parc. 302 (travnik) izklicna cena kron 135:18; b) tudi tab. št. 475 parc. 199:200 (travnika) izklicna cena kron 541:89. Dražba se bo vršila dne 24. aprila 1908 ob 9. in pol uri popoldne. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo nji-hove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je položiti v sodno shrambo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tej sodnji, soba št. 33 med uradnimi urami.

Ces. kr. okrajno sodišče za civ. stvari v Trstu

oddelek X, 22. februarja 1908

ših somišljenikov so korakale pogumno v volilni boj in pripomogle k zmagi v trgih v splošni kuriji in v veleposestvu in to le zaradi discipline, kajti ljudstvo je bilo in je ozlovoljeno, ker nista naši stranki postavili kandidata iz tol. okrajev, v splošni kuriji, kjer je bilo upanje do zmag. Pravično bi bilo, da se je za tri poslance iz splošne kurije postavilo v vsako treh glavarstev po jednega kandidata. To bi bilo za tol. polit. okraj tudi vsestransko potrebno. Ljudstvo bi imelo v svoji sredi poslance, ki bi bil v vseh potrebah in težnjah pravi tolmač in posredovalec med prebivalstvom in zbornice. Stranka bi imela v Tol. okraju vsestranskega vzgojevalca, ki bi ljudstvo poučeval, utrjeval in pripravil na nastopni 6 letni dobi. In tako vzgojeno, bi tol. pribivalstvo na prihodnjih volitvah korakalo na volišče samozavestno vsopredno z vrli in jeklenimi Kraševci z gleslom: vse za napredek, svobodo in omiko!

Ako je še čas, naj bi se pravici in potrebi zadostilo!

Vesti iz Kranjske.

Iz Idrije. Danes prirede dijaki tukajšnje mestne realke v veliki dvorani „Narodno čitalnice“ koncert z gledališko predstavo na korist podpornemu društvu za idrijske realce.

Velikodušen čin narodnega moža. Veleindustrijalec g. Ivan Majdič v Kranju je daroval ubožnemu zakladu v Kranju 20.000 K, dijaški kuhinji pa 10.000 kron.

Meščansko šolo v Postojni bodo zidali na vrtu poleg hotela pri „Kroni“.

Razne vesti.

Učiteljske plače na Španskem so zelo male. Največa plača je 600 kron, najnižja 300 kron, a še to izplačuje, o jako nerodno.

Redko slavlje. Gimnazija v Slanem na Čemskem bo obhajala dne 27. in 28. junija t. l. dvatopedesetletnico svojega obstanka.

Veleposestva in židje v Galiciji. Izmed 2187 veleposestnikov, ki imajo volnilno pravico, je v Galiciji že 475 židov. Vsa ta posestva so dobili židje še le od leta 1861 v roke. Kajti tega leta so dobili židje v Avstriji še le ustavno pravico do zemlje. — Leta 1870 je bilo že 68 židovskih veleposestnikov; leta 1889 že 315 in lanske leto 475. Izmed najemnikov veleposestev, katerih je 795, je pa 527 židov. Iz tega je razvidno, da je skoro polovica galiških veleposestev v židovskih rokah. Poljska žlahta živi raje v dunajskih in pariških salonih, doma pa žid. Ako pojde tako naprej, bodo v doglednem času vsa gališka veleposestva v židovskih rokah. Skoraj enako napredujejo židje na Ogrskem.

Panamski kanal. Nedavno se je v Washingtonu vršila seja komisije za prekop panamskega kanala. Podpolkolnik Goethals je izjavil, da se 100 milijonov dolarjev, ki jih je dovolil senat, približuje koncu in da bo vsled nepredvidjenih zaprek stala gradnja kanala 300 milijonov, a morda tudi 600 milijonov dolarjev.

Raztrgani bankovci. Iz Reke poročajo: Pred dvema leti je pustil neki Bolgar v tukajšnjem hotelu „Evropa“ okoli 200 lističev, ki so bili slični bankovcem. Lastnik je mislil, da so ti papirji brez vrednosti, ter je del istih dal otrokom, ki so jih raztrgali, del pa nekim gostom. Teh dni je bilo splošno iznenadenje, ko je banka izplačala 40 kron na nek tak listič, ki ga je jej eden gostov hotel slučajno pokazati. Bili so to komadi od 50 frankov bolgarskega denarja.

Nemška prestolonasledica — imejteljica polka. Nemška prestolonasledica Cecilija bo v kratkem imenovana za imejteljico drugega vestfalskega huzarskega polka.

Zastave in godbe pri domobranskih polkih. Avstrijski domobranski polki dode zastave in godbe. Vsak polk bo imel 24 mož broječo godbo. Častniki ne bodo imeli za godbe nikakih stroškov.

Jadranska banka v Trstu

Vsled sklepa občnega zbora delničarjev z dne 22. marca 1908 izplačuje se — počenši

z dnem 1. aprila 1908

kupon št. 2 delnic Jadranske banke

.. K 20 ..

pri blagajni banke v Trstu Via Cassa di Risparmio št. 5.

Upravni svet.

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh se „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

„Konsumno društvo“ v Lonjerju

vpisana zadruga z omejenim poročtvom

VABILO

k

rednemu občnemu zboru

ki se bo vršil

dne 31. marca 1908

ob 8. in pol uri zvečer v društvenih prostorih

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. „Blagajnika.“
4. Sprejetje letnega računa.
5. Posamezni nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

MALI OGLASI.

Vrtnarstvo zelenjave v Trstu, vsakdanji dohodek do 20 kron s hišo in pripadki vred z letno najemnino petsto goldinarjev daje se v najem. Ponudba pod „Vrtnarstvo“ pri Inzeratnem oddelku E inosti. 414

Proda se več starih in mladih koz po ugodni ceni. Naslov pri „Edinosti“. (383)

Službo išče priden mladenič vešč sloven., hrvat., nemškega in italijanskega jezika v kaki pisarni. Naslov pove „Inzeratni oddelk Edinosti“.

Širite EDINOST

Cene nizke M. Aite brez konkurence

Velika zaloga z manufakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobi a se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velikanski izbor platnega in bombažnega blaga, prtov in prtičev, ter vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odev, kakor tudi kulture lastnega izdelka. Pletenike, avilene, raznovrstni okrasni za šivilje in kitničarke. VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE IN CE-SARSKO ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov. Poskušati in se prepričati.

Pohišstvo solidno in elegantno po zmernih cenah **Rafaele Italia** TRST — Via Malcanton 7

Tvrdba z lesom EMILIO SEGRÈ v Trstu

je odprla sledeče podružnice: Riva Pescatori št. 8 (vogal ulice Annunziata) in Ulica Scorzeria št. 14 (vogal ulice Parini) kjer se dobi bogata izbira **koroškega lesa po konkurenčnih cenah.**

Velika izbira manufakturnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge potrebščine

Proti plačilu na obroke brez povišanja cen. ulica Madonnina št. 11 **M. B. KATZ, TRST**

BONIVENTO & Comp. Artistično, kromolitografčni zavod I. reda TRST, ulica Tiziano Vecellio št. 4. — Tel. 19-97. Sprejema vsakovrstna trgovinska dela, reklamne lepake, naslove, napisne listke itd. in jamči za perfektno in lepo izvršitev. Poseduje stroj povsem nov in najnovejšega zistema.

VERA je najboljša tinktura za lase. V isti ni nikakih škodljivih stvari. Dobi se plavolaso, kostanjevo, črnkasto, črno barvo. **Steklenica 3.— K v odlikovani lekarni PRENDINI** Podljetno po poštnem povzetju.

Trgovina z manufakturnim blagom **ANTON SANZIN pok. Frana** - Trst, Barriera vecchia št. 11 Veliki dohod zefirja, perkala, satena, batista in perila. **MODEROI, ČIPKE, RICAM in DROBNARINE.**

Prodajo se na tedenske ali mesečne obroke obleke in povrtnike za moške. Ulica Caserma 12, I. nad.

Išče se za poštenega delavca mehlirana sobica eventualno da se posluži tudi kuhinje. Ponudbe pod Zmernost na Ins. odd. „Edinosti“. 410

Radi odpotovanja proda se dobro vpe-ljana mala prodajalna zelenjave v ulici Madonnina 18. 423

ZALOGA PIVA STEINFELD iz tovarne

Bratov Reininghaus in iz meščanske tovarne

„Pilsner Urquell“ v Plzinu

v sodčkih kakor tudi v buteljkah.

ZALOGA

Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode pri

ANTONIO DEJAK, junior

TRST, via degli Artisti št. 9 in 1

TELEFON št. 505

Anton Černe, Trst

ulica Benvenuto Cellini 2

Velika zaloga olja in kolonijalnega blaga

Na željo pošilja tudi po deželi i. s. v vsaki množini pod povzjetjem ali brez CENE ZMERNE.

Arturo Petrucci pok. Ant.

kovač-mehanič za stroje in motorje

Tovarna štedilnih peči (SPARHER)

TRST, ulica Fondatores št. 10. TELEFON št. 971

Prilika! Okoristite se!

V ulici Beccherie št. 3

najdete v veliki izbiri

okvirje vsake vrste in delalnico

za povečanje fotografij po najnižjih cenah.

GUERINO MARCON

ulica Zivarnella št. 3.

Priporoča svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno

Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664

Nova krojačnica

za civilne in vojaške obleke s

skladiščem narodnega in inozemskega blaga

ANTON GROSSER

TRST, Corso št. 21. II. nadstr.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5 (vogal Torrente). „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, testumi za otroke. Povrtniki, močne jope, košuli in raznih psletotov. Obleke za dom in delo. Delavski obleke, Tirolski leden. Nepremodljivi plašči (pristojni, ngielki). Specialiteta: blago tu in inozemsko. Varna. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sezani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 10

nasproti cerkve sv. Antona novega

vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

Podpisani sem v ulici Las saretto veechlo št. 10 na vogal ulice San Giorgio otvoril

ZALOGO VINA

za domačo rabo, pridelki in mojli vinogradi v Bolu (otok Brak) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Za sam kraj Vaso zagotavljam, da je kakovost najboljša. Da samoreni cenjem odjemalcem jamčim za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih in naravnost iz svojih kleti v Bolu in da ga tako raspolim tudi na stanovanja.

Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.

V Trstu, da se počastite s Vaso narobno blešim se vas žanejo

IVAN OVITANO.

Prodajalnice jestvin

Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo

milo, olje, sveže in suho sadje, kostanj, otrobi, sočnje itd.

Poštno pošiljavo na deželo od 5 kg naprej.

Otr obli, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.

Vsaki dan sveže blago.

F. Millovatz

mehanična delavnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi niklovanja.

Hotel Balkan

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmerno. Počkaj & h. ogl.

Hotel Balkan